

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristölupamenettelyjen uudistus

21.11.2016

Sonja Pyykkönen

Esityksen sisältö

- Ympäristönsuojelulain ja -asetuksen uudistaminen
 - Lupaprosessien uudistaminen
 - Aluehallintouudistus
 - Yhden luukun säädäntöhanke
-

Ympäristönsuojelulain uudistaminen

- Aloitettiin vuonna 2011
- Lain muutoksen taustalla
 - Ajanmukaistettiin vastaamaan EU:n uutta lainsäädäntöä ja perustuslain kehittyntä tulkintaa
 - Teollisuuspäästödirektiivin toimeenpano (IED 2011)
 - Ympäristönsuojelun lupamenettelyn tehostaminen
 - Ympäristölupien valvonnan tehostaminen

Ympäristönsuojelulain uudistaminen, 1.vaihe ja ympäristönsuojeluasetus

YSL 527/2014 ja uusi Vna ympäristönsuojelusta 713/2014 tulivat voimaan 9/2014

- Keskityttiin niihin asioihin, joita koskevat säännösmuutokset ja uudet säännökset olivat kiireisimpiä toteuttaa
 - IE-direktiivin toimeenpano
 - Perustuslain kannalta välttämättömät uudistukset
- Lupaviranomaiset: AVI:t ja Kunnat
- Valvontaviranomaiset ELY:t ja kunnat

Ympäristönsuojelulain uudistus, 2. vaihe

- Ympäristölupamenettelyn sujuvoittaminen ja keventäminen
- 2. vaiheen muutokset tulivat voimaan 1.5.2015
- Yhdistettiin maa-ainesten ottoluvan ja ympäristönluvan yhteiskäsittely
- Lupamääräysten tarkastamisesta luopuminen
- Rajattiin kaikki vaiheet käsittävä lupamenettely aikaisempaa suppeampaan joukkoon laitosten muutostilanteita
- **Nostettiin eläinsuojien luvanvaraisuuden kynnsarvoja ja määriteltiin lain tasolla luparajojen laskentatavat erilaisissa soveltamistilanteissa**

Ympäristönsuojelulain uudistaminen, 3.vaihe

- Lupamenettelyjen sujuvoittaminen
- Luvanvaraisten laitosten luvanvaraisuuskynnysten nostaminen
- Toimimialakohtaisten Vna:n ja rekisteröintimenettelyn käyttö luvanvaraisuuden sijaan
 - **Ehdotus että selvitetään: Eläinsuojien osalta siirtymisestä lupamenettelystä kevyempään menettelyyn**
- Yllä mainittuja ehdotuksia toteutetaan vaiheittain. Suuri osa ehdotuksista vaatii vielä perusteellista jatkovalmistelua ja lisäselvityksiä
- Nyt lausunnolla HE YSL:n muutokseksi ehdotuksista, jotka on mahdollista panna toimeen ilman lisäselvityksiä.
 - **Eläinsuojien osalta täsmennetään emolehmien pitoon liittyvää luparaja ja luvanvaraisuuden määräytymisperusteita. Selkiytetään eri eläinlajeja ja eri-ikäisiä tuotantoeläiminä käsittävän eläinsuojan luvanvaraisuutta.**

Kunnan viranomaisen käsittelee eläinsuojien luvat, joissa väh.

- 50 lypsylehmää
- 100 lihanautaa
- 60 hevosta/ponia
- 250 uuhta/vuohta
- 500 siitosminkkiä/hilleriä
- 250 siitoskettua/-supia
- 100 emakkoa (täysikasvuista)
- 250 lihasikaa
- 4 000 munituskanaa
- 10 000 broileria
- Eläinsuoja/tarha, jossa 250 ey

Valtion viranomaisen käsittelee eläinsuojien luvat, joissa väh.

- 150 lypsylehmää
- 300 lihanautaa
- 2 800 siitosminkkiä/-hilleriä
- 1 400 siitoskettua/-supia
- 300 emakkoa
- 1 200 lihasikaa
- 30 000 munituskanaa
- 40 000 broileria
- Eläinsuoja/tarha, jossa 1 200 ey

Direktiivilaitokset:

yli 40 000 siipikarjapaikkaa

yli 2 000 tuotantosikaa (> 30 kg)

yli 750 emakkoa

Ympäristöluvanvaraisten toimintojen määrän kehitys valtiolla ja kunnissa

Vuoteen 2010 saakka ympäristölupia noin 21 000

- n. 7 000 valtion lupaviranomaisten
- N. 14 000 kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten
 - Näistä 3 000 lupaa siirtyi rekisteröintimenettelyyn piiriin vuonna 2010

YSL:n uudistusten myötä luvanvaraisten toimintojen määrä **vähentynyt, nyt noin 14 700**

- n. 7 000 valtion lupaviranomainen
- N. 7 700 kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset

1.5.2015 alkaen luvanvaraisuus poistui kokonaan pienimmiltä karjasuojilta (3 100 kpl) ja turkistarhoilta (200 kpl)

n. 800 AVI:n antamaa eläinsuojan lupaa siirtyi ELY:stä kuntien valvottavaksi.

Olennaisimmat muutokset lupakäsittelyssä

Lupamenettelyn sujuvoittaminen

- Hakemusten laadun parantaminen
- Viranomaisten ja toiminnanharjoittajien yhteistyö
- Ympäristölupapäätösten ennakoitavuus ja laatu

Ympäristölupamääräysten tarkistamismenettely:

- valvontaviranomaisen tulee tarkastella luvan muuttamisen perusteiden olemassaoloa

Selvitys eläinsuojien luvista laajaan ilmoitusmenettelyyn siirtymisestä

Selvityksessä todettu:

- Vaatisi erillisen asetuksen säätämisen
 - Tarvitaan lisäselvityksiä, mm. hajututkimus
 - Toiminnanharjoittaja ilmoittaisi lomakkeen kautta toimenpiteet, joilla varmistettaisiin ympäristönsuojeluvaatimusten toteutuminen
 - Viranomaisen tulisi käsitellä ilmoitus esim. 90 vrk kuluessa ja voisi antaa täydentäviä määräyksiä
 - Tarvittaessa kuultaisiin haitankärsijöitä
- > hakija sitoutuisi itse toimimaan ilmoittamallaan tavalla
- > Jos toiminnassa tapahtuisi muutoksia, tulisi ilmoittaa viranomaiselle

Aluehallintouudistus

Hallituksen linjaus maakuntauudistuksesta 4.5.2016.

Kunnat:

- mm. maankäyttö ja rakentaminen sekä rakennusvalvonta, kuntien ympäristötoimen tehtävät (mm. luvat ja niiden valvonta)

Maakunnat:

- Kunnista siirtyisi: mm. ympäristöterveydenhuolto, elintarvikevalvonta, alueiden käytön ohjaus ja suunnittelu, maaseututoimet, lomitukset
- Maakuntien liittojen tehtävät
- ELY-keskusten tehtävistä pääosa siirretään maakunnille
 - E-vastuualueiden maaseutuosastot
 - Y-vastuualueelta vesien- ja merensuojelun tehtävät

Valtion virasto:

- Pääosa AVlen tehtävistä
- ELY:stä ympäristö- ja luonnonsuojelutehtävät

Vesilain valvonta ?

Yhden luukun säädäntöhanke

- Lainsäädäntöhanke, jota edistetään osana julkishallinnon laajempaa digitalisaatiota
- Tavoitteena HE eduskunnalle keväällä 2018
- Asiakas asioisi yhdeltä asiointipisteeltä, josta voisi hoitaa kaikki tiettyyn hankkeeseen tarvittavat luvat kerralla
- Koskisi ympäristölupia, vesilain mukaisia lupia, luonnonsuojelulain mukaisia poikkeuspäätöksiä, YVA ja rakennuslupia
- Etuna yhdenmukaiset menettelytavat
- Tavoitteena lupaprosessin sujuvoittaminen

A photograph of a wooden rowing boat on a calm, blue lake. A wooden oar is resting on the water's surface, with its blade partially submerged. The water is still, reflecting the sky and the surrounding greenery. The boat's hull is visible in the foreground, showing its wooden construction and some hardware. The overall scene is peaceful and serene.

Kiitos!